

- M11 Parfym**
Parfym/doft (t.ex. doftlack) får inte tillsättas Svanenmärkta trycksaker. Kravet omfattar inte förpackade produktprover med parfym som bifogas en trycksak eller avtagbara skrapprover.
Dokumentation: Se M9.
- ☒ Se M9.
- M12 Tryckerier och efterbehandlare**
Alla tryckerier som anlitas för produktion av trycksaker som ska bära Svanenmärket genom tryckning med tryckfärg måste ha licens för Svanenmärket. Alla externa efterbehandlare som omfattas av O3 måste vara kontrollerade.
Dokumentation: Se M9.
- ☒ Se M9.
- M13 Spårbarhet**
Om tryckeriet endast Svanenmärker en del av produktionen ska order för påtryckning av Svanenmärket märkas tydligt så att de kan skiljas från andra order. Det ska också framgå tydligt vilka papperskvaliteter och underleverantörer som använts samt hur Svanenloggan har återgivits på trycksaken (t.ex. med hjälp av ordersedel eller orderpåse).
Dokumentation: Se M9.
- ☒ Se M9.

Efterkontroll

Efterkontrollen kan omfatta alla krav i kriteriedokumentet och genomföras i större eller mindre omfattning under licensens giltighetstid. Ansvaret för att genomföra en sådan kontroll ligger hos miljömärkningsorganisationen.

För tryckerier och leverantörer kan det normalt handla om att:

- uppmana tryckeriet att skicka in den senaste årsredovisningen (M6)
- kontrollera att ansvarsfördelningen är aktuell (M2) och att berörda medarbetare har fått nödvändig utbildning (M7)
- kontrollera hos tillsynsmyndigheterna om tryckeriet/leverantören har anmärkningar när det gäller att följa lagstiftningen.
- kontrollera att kontrollerat/Svanenmärkt papper används för Svanenmärkta order.
- kontrollera att tryckeriets emballage och material som ingår i Svanenmärkta order inte består av PVC (M10).

Regler för Svanenmärkning av tjänster

För att enkelt kunna identifiera Svanenmärkta tjänster, ska licensnumret samt en beskrivande undertext skrivas ut tillsammans med Svanenmärket.

Den beskrivande undertexten för 041 Tryckerier, trycksaker, kuvert och andra förädlade pappersprodukter är enligt följande:

- För tryckeriet som helhet: **Tryckeri**
- För Svanenmärkta trycksaker som tillverkats på ett Svanenmärkt tryckeri: **Trycksak**

Mer information om regler, avgifter och grafiska riktlinjer finns på www.svanen.se/regelverk/

Svanenmärkta trycksaker

Om tryckeriet eller tryckeriets kunder vill ange att en trycksak är Svanenmärkt kan man sätta miljömärket på trycksaken eller på trycksakens emballage (se dock begränsningarna angående svanenmärkt emballage sist i detta avsnitt). Alternativt kan man skriva att trycksaken är Svanenmärkt utan att använda logotypen – och bara ange licensnumret.

Observera att det finns särskilda krav för alla trycksaker som ska föras med miljömärket (se avsnitt 6.1). En eller flera av följande tilläggstexter ska användas:

Danska:	Tryksag
Svenska:	Trycksak
Finska:	Painotuote
Norska:	Tryksak
Isländska:	Prentgripur
Engelska:	Printed matter

För kuvert ska tilläggstexten vara ”Kuvert” på danska och motsvarande på övriga språk.

Om licensinnehavaren vill använda en annan beteckning än trycksak som tilläggstext eller ett annat språk än de nämnda ska detta godkännas i förväg av Nordisk Miljömärkning.

Svanenlogotypen får inte användas på emballagepapper och pappkartonger om det innebär risk för förväxling av vad som är miljömärkt.

Kuvert och andra trycksaker som marknadsförs av flera tryckerier/producenter, får marknadsföras som Svanenmärkta om alla tryckerier/producenter som är inblandade också är Svanenmärkta. På motsvarande sätt kan samma trycksaker med exakt samma handelsnamn inte marknadsföras i de nordiska länderna med både en Svanenmärkt variant och en utan.

Hur länge gäller licensen?

Nordisk Miljömärkning beslutade om version 5 av kriterierna för tryckerier den 15 december 2011 och de gäller fram till den 31 december 2014.

På sekretariatsledarmötet den 15 maj 2013 beslutades det om tillfälliga ändringar av kravet för papper samt ett antal språkliga justeringar. Ändringarna påverkade krav O4, P1 och M9. Samtidigt förlängdes kriteriernas giltighetstid med 3 år. Ny version är 5.1 och den är giltig till 31 december 2017.

På sekretariatsledarmötet den 13 november 2013 antogs ändringar av krav på kemikalier O5: bläck som används för adressering, limprodukter som innehåller isocyanater (PUR lim) och koboltföreningar som används som sickativ i tryckfärger undantas från kravet.

Det antogs också redaktionella ändringar, förtydligande av kravet på 75% av tryckeriets ekonomisk omsättning (O1), en möjlighet att uppskatta fördelningen av pappret mellan tryckmetoder för papper som används i flera tryckmetoder (O1), en fördelningen av poäng för Svanenmärkta vaskmedel (P13), en justering av när årsredovisningen ska vara klar (M6), en fördjupning av definition av pappersmakulatur i relation till tidningarnas retur från butiker (Ordförklaring) och en fördjupning av kravet till märkets användning (Miljömärkets användning). Den nya versionen heter 5.2 och är giltig till den 31 december 2017.

På sekretariatsledarmötet den 11 december 2013 antogs justeringar i O4, P1 och M9, så att Svanenmärkt/kontrollerat papper/papperskuvert och papper märkt med EU Eco-label (i en Svanenmärkt trycksak) kan användas så länge kriterierna för Svanenmärkt papper (v.3)/kuvert (v.4) är giltiga. Den nya versionen heter 5.3 och är giltig till den 31 december 2017.

På sekretariatsledarmötet den 19 februari 2014 antogs justeringar av kravet på kemikalier O5: bläck (till storformat och UV- bläck) undtas kravet med vissa förutsättningar. Bläcken som är undantagna får inte ingå i Svanenmärkta trycksaker. Kemikalier till film- och tryckformsframställning undantogs också från kravet om klassificering med R43 och/eller R52/53. Den nya versionen heter 5.4 och är giltig till den 31 december 2017.

Föreningsstyrelsen antog den 13 maj 2014 justeringar av krav O1, krav på papper (P1), krav på kemikalier O5 och utsläpp av VOC (P8) samt energikrav (O9 och P9). I krav O1, preciserades beräkningssätt för vissa tryckmetoder (för kuvertoffset, om tryckmetoden utgör mindre än max 5 % av tryckeriets totala produktion). Möjlighet att Svanenmärka tryckeriet då omsättningen av andra produkter än papper utgör över 25 % justerades också. I krav på papper (P1) kan total uppnådd papperspoäng viktas med faktor 1,75 fram till 31 december 2015. I krav på kemikalier sänktes bagatellgränsen för produktkemikalier från 99 % till 95 % och tryckfärger, toner, bläck gjordes till en kategori. Dessutom justerades krav på EDTA i kemikalier till film- och tryckformsframställning och klassificeringen av våt toner där mineraloljor ingår. I krav på utsläpp av VOC (P8) preciserades beräkningssättet till ”per ton papper”. I energikravet justerades gränsvärdet för digitaltryck och arkoffset samt ekvationen för energipoäng. Ett alternativ till mätning av elförbrukning infördes också. Den nya versionen heter 5.5 och är giltig till den 31 december 2017.

Nordiska kriteriegruppens antog den 27 november 2014 en ändring av kravet på kemikalier O5: koboltföreningar som används som sikkativ i i övertrycks-lack undantas kravet. Den 17 november 2014 beslutade Föreningsstyrelsen att ta bort krav M8 Marknadsföring. Den nya versionen heter 5.6 och är giltig till den 31 december 2017.

Nordiska kriteriegruppen antog per capsulam den 11 februari 2015 en ändring av kravet på kemikalier O5; t.o.m. 31 december 2015 undantas koboltkomplexfärger i folier till folietryck och UV-bläck i inkjet-maskiner kravet. Den nya versionen heter 5.7 och är giltig till den 31 december 2017.

Nordiska kriteriegruppen antog per capsulam den 13 maj 2015 att emballageoffset ingår i arkoffset. Det infördes även en formel för beräkning av minimipoäng för arkoffset och det sattes en maxgräns på att 50 viktprocent av tryckeriets arkoffset får vara emballagetryck.

Föreningsstyrelsen antog den 15 december 2015 justeringar av kravet på papper (P1) och kravet på kemikalier (O5). I kravet på papper (P1) kan total uppnådd papperspoäng viktas med faktor 1,5. I kravet på kemikalier (O5), har undantaget för koboltkomplexfärger i folier till folietryck och UV-bläck i inkjet-maskiner gjorts permanent i denna generation av kriterierna. Den nya versionen heter 5.9 och är giltig till den 31 december 2017.

Nordiska kriteriegruppen antog den 1 juni 2016 att kemikalier till film- och tryckformsframställning undantas från kravet om klassificering med H373 och/eller H411. Den nya versionen heter 5.10 och är giltig till den 31 december 2017.

Nordiska Kriteriegruppen antog den 11 oktober 2016 att tryckerier i Island som har uppvärmning med geotermisk energi inte behöver inkludera den i beräkningen av tryckeriets energianvändning (O9 och P9). Samtidigt uppdaterades rutinerna för upprätthållande av licens i kravet för årsredovisning (M6). Den nya versionen heter 5.11 och är giltig till den 31 december 2017.

Nordiska kriteriegruppen beslutade per capsulam den 21 december 2016 att förlänga kriterierna med 18 månader till den 30 juni 2019. Den nya versionen heter 5.12 och är giltig till den 30 juni 2019.

Nordiska kriteriegruppen beslutade den 14 mars 2018 att förlänga kriteriernas giltighetstid med 21 månader till och med den 31 mars 2021. Till denna version beslutade Nordiska kriteriegruppen den 19 juni 2018 även om ett antal justeringar. Dessa omfattar ett alternativt gränsvärde av tryckeriets ekonomiska omsättning och om emballagetryck i olika tryckkategorier i krav O1, undantag för torroffsetfärger i krav O5 på kemikalier, och ett undantag från minimipoängen och energigränsvärdet i krav O9 för tryckning med UV färger i arkoffset och tryckning med våta toner vid digitaltryckning. Den nya versionen heter 5.13 och är giltig till den 31. mars 2021.

Nordisk Miljömärkning beslutade den 5 mars 2019 att undanta mjukgörare i latexbläck från kravet om tillsatser av poly- eller perfluorinerade alkylatföreningar i generation 5, men inte i kommande generation 6. Den nya versionen heter 5.14 och är giltig till den 31. mars 2021.

Nordisk Miljömärkning beslutade den 16 december 2019 att förlänga kriteriernas giltighetstid med 15 månader till och med den 30 juni 2022. Den nya versionen heter 5.15.

Nordisk Miljömärkning beslutade den 4 maj 2021 att förlänga kriteriernas giltighetstid med 8 månader till och med den 28 februari 2023. Den nya versionen heter 5.16.

Den 21 september 2021 beslutade Nordisk Miljömärkning att justera bilaga 1 (kemikalier och material) gällande isothiazolioner i 1.1 klassificerade kemikalier och 1.2 Särskilt problematiska innehållsämnen. Den nya versionen heter 5.17.

Den 14 december 2021 beslutade Nordisk Miljömärkning att justera bilaga 1 (kemi-kalier och material) gällande BHT i 1.2 Särskilt problematiska innehållsämnen. Den nya versionen heter 5.18.

Nordisk Miljömärkning beslutade den 20 december 2022 att förlänga kriteriernas giltighetstid med 3 månader till och med den 1 juni 2023. Den nya versionen heter 5.19.

Miljömärkningslicensen är giltig så länge kriterierna följs och så länge kriterierna är giltiga. Kriterierna kan förlängas eller justeras. I så fall förlängs licensen automatiskt och licensinnehavaren får besked om detta.

Senast 1 år innan kriterierna löper ut meddelar Nordisk Miljömärkning vilka kriterier som ska gälla efter förfalldatum. Licensinnehavaren får på så sätt möjlighet att förnya licensen.

Nya kriterier

I framtida kriterier kommer Nordisk Miljömärkning att följa utvecklingen och skärpa kraven för totalpoängen i förhållande till de nya marknadsnivåerna.

Nordisk Miljömärkning kommer också att bl.a. bedöma möjligheterna att införa:

- En funktionell enhet baserad på yta
- Krav för andra tryckmaterial än papper
- En justering av poängformeln för kontrollerat/miljömärkt papper så att poängen bättre speglar viktningsfaktorerna för olika papperstyper
- En lägre bagatellgräns för processkemikalier
- Krav för kemikalieklassificering som gäller på ämnesnivå
- Krav för tryckfärger som eliminerar problematiska ämnen i material tillverkade av återvinningspapper
- En kvantitativ CO₂-parameter
- Förbud för parfym i alla trycksaker eller i trycksaker avsedda för barn

Ordförklaringar och definitioner

Ord	Förklaring eller definition
Algborttagningsmedel	Kemikalier som ska förhindra algväxt och liknande i recirkulerande system i tryckproduktionen.
Alkylfenoletoxilater som och derivat av dessa.	En grupp kemiska ämnen som kan finnas i kemikalierna och bildar det hormonstörande ämnet alkylfenol vid nedbrytning i naturen.
Aromatiska föreningar	Aromatiska föreningar kan förekomma i mindre utsträckning i kemikalier på tryckerier. "Aromatisk" anger föreningens kemiska uppbyggnad.
Avfall	Allt flytande och fast avfall som lämnar tryckeriet och som är förknippat med tryckeriets verksamhet förutom sanitärt avloppsvatten. Färdiga trycksaker och halvfabrikat räknas alltså inte som avfall. Det innebär att följande betraktas som avfall: alla vätskor som fraktas bort för kontrollerad avyttring eller återvinning och återanvändning, spillvatten från processen, förbrukade tryckformar, makulatur, blandat avfall, osv.
BCF	Står för Bio Concentration Factor. Ett biologiskt mått på ett kemiskt ämnes förmåga att lagras i näringskedjan. Det motsvarar bioackumulerbarheten för ett ämne. Om BCF är 100 eller högre är det potentiellt bioackumulerbart.
Blankett	En blankett är ett fysiskt dokument i form av ett formulär som används till strukturerad inhämtning av information, vanligen med hjälp av namngivna och kategoriserade fält. I detta dokument är blanketterna gjorda av papper.
Bläck	Alla kemikalier, utom toner, som används till att överföra en bild eller text till tryckmediet vid digitaltryckning och som används till produktion av trycksaker till kund.
Böcker	Tråd- och/eller limbundna trycksaker med hårt eller mjukt omslag, som ska ha lång livslängd, t.ex. läroböcker, skönlitteratur, fackböcker, rapporter, kalendrar med omslag, handböcker och pocketböcker. Exempel på trycksaker som inte är böcker är bl.a. tidskrifter, broschyrer, magasin, kataloger som ges ut regelbundet (t.ex. årligen) och årsredovisningar. Sådana trycksaker har kort livslängd.
EDTA och dess salter	En grupp kemiska föreningar som kan förekomma i kemikalierna på tryckeriet. Förkortningen står för etylendiamin-tetraättisyra (engelska: ethylene-diamine-tetra acetic acid).
Emballage	Produkter som används till paketering, förvaring, skydd, presentation och transport av varor. Detta dokument omfattar emballage tillverkat av papp och kartong i samband med definition av tryckmetoder. Observera att det är ett separat krav för plastemballage.
Energiförbrukning	Energi omfattar alla inköp av elektricitet, fjärrvärme, bränslen för stationära förbränningsanläggningar osv. inom tryckeriet, räknat som kWh inköpt energi på årsbasis per ton produkt. Hela produktionen, i form av prepress, tryckning och efterbehandling, ingår alltså, men även andra delar/funktioner inom tryckeriet, bl.a. kemikalielager, pappers- och produktlager, ventilation, belysning, intern rening av vatten och emissioner samt kontor, toaletter omklädningsrum och andra gemensamma utrymmen. Eventuella bränslen för tryckeriets fordon ingår inte i denna parameter.

Folier för folietryck	Pigment som ofta har metalliskt utseende eller hologram-effekt på underlagsfolie. Folien stansas ut och pigmenten överförs till tryckmaterialet i speciella maskiner. Processen kallas för folietryck, folieprägling, värmeprägling eller hot stamp.
Ftalater	En grupp kemiska föreningar som kan förekomma i kemikalierna på tryckeriet. Kemiskt är ftalater uppbyggda av ftalsyraestrar (1,2-benzendikarboxylsyra).
Fuktvanttillsatser	Kemikalier som tillsätts i fuktvattnet. Det kan t.ex. vara alkohol (IPA, isopropylalkohol) eller andra kemikalier med liknande funktion. Det kan också vara kemikalier som tillsatts i fuktvattnet som mjukgörare.
Förnybara energikällor	<p>Förnybara icke-fossila energikällor: vindkraft, solenergi, jordvärme, våg- och tidvattenenergi, vattenkraft, biobränsle, deponigas, gas från reningsanläggningar och biogas.</p> <p>Biobränsle är den biologiskt nedbrytbara fraktionen av produkter, avfall och rester från jordbruk (både vegetabiliska och animaliska), skogsbruk och liknande industrier samt den biologiskt nedbrytbara fraktionen av industriavfall och kommunalt avfall.</p> <p>Kärnkraft räknas inte som en förnybar energikälla. Torv räknas inte som biobränsle.</p>
Kemikalier	Kemiska produkter/blandningar eller kemiska ämnen. Myndigheterna har klassificeringsregler för blandningar och ämnen.
Kemikalier för film- och tryckformsframställning	<p>Alla kemikalier som används vid film- och tryckformsframställning för alla tryckmetoder. Det kan t.ex. vara algborttagningsmedel, plåtframkallare, gummeringsmedel för framställning av bl.a. offsetplåtar, kemikalier för framställning av klichéer för flexotryck och kemikalier för framställning av djuptrycksvalsar. Plåtrengöringsmedel och liknande räknas som vaskmedel och ingår inte i kemikalier för film och tryckformsframställning. Korrigeringsmedel (Korrigeringspennor) ingår inte heller i denna kategori av kemikalier.</p> <p>Kontrollerat/miljömärkt papper Miljömärkt papper är Svanenmärkt eller EU Ecolabel-märkt kopierings- eller tryckpapper.</p> <p>Kontrollerat papper är inte Svanenmärkt, men papperet uppfyller kraven i bilaga 5 och har dokumenterats för Nordisk Miljömärkning.</p> <p>På My Swan Account finns en aktuell lista över kontrollerade och Svanenmärkta papperskvaliteter.</p>
Kuvert	Eller konvolut är ett omslag, i detta dokument av papper, som används till brevfrösendelser. Papperet är vikt och limmat längs kanterna eller diagonalt på baksidan för mindre kuvert. Många kuvert har tryck på insidan för att dölja innehållet.
Lack	Kemikalier som inte är tryckfärger och som påförs trycksaken för att t.ex. skydda den mot nötning eller vatten/fukt (t.ex. vax) och förbättra utseendet genom att ge den en blank eller matt yta. Det finns också lack som innehåller glimmer för att ge en dekorativ effekt och lack med annan funktion, t.ex. lack som läggs på för att tillfälligt dölja tryckt information.
Leverantör	Företag som levererar produkter (varor eller tjänster) till tryckeriet. Bygger på definitionen i ISO 9000:2000.

Lim	Lim i ren form men också lim som t.ex. appliceras på prefabricerade omslag, folier för folietryck eller lamineringsfolier.
LogKow	Fördelningskoefficienten för oktanol-vatten. Ett fysiskt mått på ett kemiskt ämnes förmåga att lagras i näringskedjan. Motsvarar ett ämnes bioackumulerbarhet. Om logKow är högre än 3,0 är det potentiellt bioackumulerbart. K står för koefficient och ow står för oktanol-water.
Makulatur	Allt papper från tryckeriets produktion som inte hamnar i färdiga trycksaker till kund eller som tillfälligt ska förvaras på ett lager (t.ex. på tryckeriet). Makulatur omfattar flis eller skärspill, inkörningsmakulatur från tryckerier och bokbinderier (t.ex. från inkörning i samband med falsning, limning, häftning), makulatur från tryckning och bokbindning, makulatur från papperslager (kasserat otryckt papper) och pappersrester på rullar eller annat papper som inte använts till tryckning. Makulatur omfattar inte kasserade lagerhållda trycksaker som det Svanenmärkta tryckeriet tryckt och fått full betalning för. Emballageavfall och använda pappersrullar är inte makulatur. Osålda tidningar, tidskrifter och liknande som tas tillbaka till tryckeriet för att skickas till återvinning, kan dras av om mängderna är kända eller kan uppskattas. Tryckeriet kan undanta makulatur som uppstår när tryckeriet utför bokbinderiarbeten åt andra tryckerier.
Papper	Ett tryckmaterial som omfattas av kriterierna för kopierings- och tryckpapper från Nordisk Miljömärkning och det Europeiska Miljömärket, t.ex. tryckpapper, kopieringspapper, tidningspapper, kartong, osv. Material för wellpapp och säckpapper räknas alltså inte som papper i det här dokumentet. Det innebär att tryckeriet inte kan räkna in eventuell omsättning från sådana papperstyper i de 75 % av tryckeriets omsättning av trycksaker som måste komma från tryckning på papper (krav O1).
Pappersförbrukning	Tryckeriets bruk av papper i ton per år för den aktuella tryckmetoden eller tryckeriets totala pappersförbrukning. Den mängd papper som företaget inte själv har köpt in (t.ex. kundlevererat papper), men som används för den aktuella tryckmetoden, ska läggas till. Detta gäller även halvfabrikat producerade med en annan tryckmetod i tryckeriet eller externt producerade halvfabrikat. Den totala pappersförbrukningen för respektive tryckmetod behöver alltså inte motsvara pappersförbrukningen för hela tryckeriet. Papper som tryckeriet köper in men inte själv använder i produktionen ingår inte i pappersförbrukningen. När pappersförbrukningen beräknas ska man korrigera för lagerdifferens om lagret är stort.
Parfym	Ett ämne eller en blandning som tillsätts för att ge produkten en doft. Arom som innehåller motsvarande ämnen som parfymer och parfymämnen i växtextrakt räknas också som parfym.
Pärm	Pärmar har ett innehåll som levereras samlat till "slutanvändaren".
Sköljvatten	Vätska i form av vaskmedel med eller utan vatten.
Tidning	Dagtidningar och veckotidningar. Dagtidningar ges ut dagligen och veckotidningar en gång i veckan. De trycks på tunt, billigt, papper.
Toner	Alla kemikalier, utom bläck, som används för att överföra en bild eller en text till tryckmaterialet vid digitaltryckning. Det finns både torr toner (pulver) och fuktig (flytande) toner. Fixeringsvätska och framkallningsmedel som används med torr toner samt tryckolja och andra kemikalier som används med fuktig toner ingår också i tonerkategorin.

Tryckaren	Det företag som utför själva tryckningen.
Tryckeri	Ett företag som erbjuder tryckning och där detta utgör en väsentlig del av verksamheten. Tryckning utförs bl.a. av traditionella tryckerier, kopieringscenter och andra företag. Det kan också vara företag som inte trycker själva. Exempel på tryckerier är arkoffsettryckerier, rotationstryckerier, heatsettryckerier, tidnings- och tidskriftstryckerier, emballagetryckerier, kuverttryckerier, kartongtryckerier, etiketryckerier, digitaltryckerier och flexotryckerier, men även kuvert- och emballageproducenter samt producenter av produkter, ingår i begreppet trycksaker i det här dokumentet. Normalt betraktas inte förlag och reklambyråer som tryckerier eftersom de inte erbjuder tryckning som en väsentlig del av sin verksamhet.
Tryckform	Den enhet som "bär" över bilden till tryckpressen och direkt eller indirekt överför tryckfärg till tryckmaterialet. I offset är det plåtar, i flexotryck klichéer och i djuptryck är det cylindrar.
Tryckfärger	Alla kemikalier som används till att överföra en bild eller en text till tryckmediet för alla tryckmetoder, utom digitaltryckning. Med tryckfärg avses också metallfärger (tryckfärger där pigmentet består av t.ex. aluminium eller koppar i metallisk form), färgtillsatser och tillsatser som blandas i tryckfärgen. Processhjälpmiddel som antitorkmedel, som ska förhindra att färgen i färgkaret torkar under natten, eller sprutpulver räknas inte som färgtillsatser.
Tryckmaterial	Är det material som ska "bära" informationen i trycksaken. Det är normalt papper, men kan också vara andra material, t.ex. plast, textil och likande.
Tryckmetod	Typ av tryckning. De olika tryckmetoderna beskrivs i den europeiska BAT-rapporten: Reference Document on Best Available Techniques on Surface Treatment using Organic Solvents från augusti 2007 (www.eippcb.jrc.es). Vissa av tryckmetoderna i detta dokument har definierats med utgångspunkt från produkterna som produceras, t.ex. tidningar och blanketter. Dessa begrepp definieras på annan plats i denna ordlista. Kopieringstjänster ingår i digitaltryck. Endast kopieringstjänsterna som tryckeriet erbjuder ingår, och kopiering uteslutande för internt bruk ingår alltså inte.
Tryckning	Tryckning är en process som innebär en förädling av ett tryckmaterial till trycksaker. Tryckning kan omfatta tryck på ett tryckmaterial och/eller efterbehandling/konvertering.
Tryckpress	Den maskin som trycker på ett tryckmaterial.
Trycksak	En trycksak är resultatet av en förädling av ett tryckmaterial. Förädlingen består i att en bild, ett mönster, en text eller liknande trycks på papper eller på ett annat tryckmaterial. En av trycksakens viktigaste funktioner är alltså att "bära information". Förädlingen kan utöver tryckning omfatta en efterbehandling/konvertering som består av olika former av mekanisk bearbetning, t.ex. falsning, stansning och skärning eller inbindning genom limning, häftning, trådbindning eller liknande. Vissa trycksaker är endast efterbehandlade/konverterade och har alltså inte genomgått en tryckprocess (t.ex. vissa skrivblock och kuvert). Trycksaker är bl.a. tidningar, reklam, tidskrifter, kataloger, böcker, häften, broschyrer, block, affischer, lösblad, visitkort, foldrar, mappar, pärmar med pappersinnehåll, etiketter, förpackningar och kuvert. Skriv- och kontorsmaterial som kuvert, kollegieblock, skrivhäften, anteckningsblock, osv. som säljs av grossister eller i

	<p>detaljhandeln räknas också som trycksaker. Servetter, hushållspapper, toalettpapper och liknande räknas inte som trycksaker. För dessa finns separata miljömärkningskriterier. Detta gäller även för fotoframkallning och tryck av fotografier. När det gäller produkter som t.ex. en roll-up med stativ, är det bara själva materialet som bär den tryckta informationen som räknas som en trycksak – övriga delar är inte en del av trycksaken.</p>
Tungmetaller	<p>En grupp metaller som tidigare fanns, och fortfarande kan finnas, i de kemiska föreningar som ingår i vissa tryckfärger. I det här dokumentet omfattar kraven för tungmetaller metallerna bly, kadmium, kvicksilver och krom med oxidationstal 6.</p> <p>Bakgrund: Tungmetaller definieras på flera olika sätt. Normalt förknippar man begreppet tungmetaller med metaller eller metall-liknande ämnen som är skadliga för människor eller miljö.</p>
UV-färger	<p>Färger som härddas snabbt under ultraviolett strålning. Färgerna innehåller fotoinitiatorer som sätter igång en polymerisation av bindmedlen när de UV-bestrålas. Bindmedlen är reaktiva akrylater.</p>
Vaskmedel	<p>Eller rengöringsmedel. Alla kemikalier i form av vätska eller pasta som används till att tvätta tryckformar, både separata (eng. off-press) och integrerade (eng. in-press), och tryckpressar rena från tryckfärg, pappersdamm etc. Omfattar även medel för tvätt/rengöring av efterbehandlingsmaskiner, t.ex. medel för borttagning av lim och lackrester. Rengöring av en offsetpress innebär att man tvättar gummidukar, färgvalsar, färglådor och liknande. Medlen kan både vara avsedda för manuell och automatisk tvättning. Ett färgborttagningsmedel för borttagning av intorkad färg på en tryckpress räknas också som ett vaskmedel och det gör även plåtrengöringsmedel för tvätt av offset-tryckplåtar. Medel för rengöring av andra detaljer i tryckmaskinen (t.ex. avfettningsmedel för borttagning av olja) eller andra maskiner än tryckmaskiner och efterbehandlingsmaskiner räknas inte som vaskmedel.</p>
VOC	<p>Volatile Organic Compound är engelska för flyktiga organiska föreningar. Gemensam beteckning för flera grupper av organiska, lättförångade vätskor, bl.a. kolväten, alkoholer, etrar och estrar, som kan användas som lösnings- och förtunningsmedel i vissa färger, lacker och lim samt vaskmedel. Ett vaskmedel kan t.ex. också i sig vara en VOC. Med flyktig organisk förening avses organiska ämnen som har ett ångtryck > 0,01 kPa (vid 20 °C) eller motsvarande flyktighet vid viss användning (t.ex. vid uppvärmning i heatsetugn). Samma definition som i VOC-direktivet (1991/13/EG).</p>
VOC-förbrukning	<p>Antal kg förbrukad VOC på årsbasis med utgångspunkt från inköpta/mottagnamängder. Vaskmedel, fuktvattentillsatser, tryckfärger och andra kemikalier kan innehålla VOC. Vissa vaskmedel består till 100 % av VOC. Man kan korrigera för lagerdifferens. I My Swan Account kan man se hur mycket VOC olika kemikalier innehåller. Genom att beräkna VOC-utsläppen kan tryckerier som avlägsnar detta på ett kontrollerat sätt göra avdrag för sådana VOC-mängder från VOC-förbrukningen i Bilaga 7. Detta gäller t.ex. tryckerier som renar utsläppsluften från VOC (oftast heatset) eller tryckerier som återvinner och säljer VOC (oftast djuptryckerier). För heatset ska beräkningen även omfatta mätresultat för punktutsläpp.</p>
Övertryckslacker	<p>Består rent kemisk av offset-tryckfärger utan pigment. I detta dokument räknas övertryckslack som lack och inte som tryckfärg.</p>

Bilaga 1 Kemikalier och material (O5)

Blanketten nedan ska användas till att dokumentera Nordisk Miljömärknings krav och är avsedd för kemikalie- och materialleverantörer. Blanketten innehåller alla krav och poäng för kemikalier och material. Blanketten visar den information som leverantörerna ska lägga in i den elektroniska ansökningshjälpen för leverantörer i My Swan Account.

Dokumentation som sänds direkt till Nordisk Miljömärkning behandlas med sekretess. My Swan Account förmedlar endast uppgifter om att produkten är kontrollerad och därmed uppfyller kraven, VOC-innehållet och antalet poäng samt produktnamn och återförsäljare/leverantör till tryckerier med miljömärkningslicens eller tryckerier som ansöker.

I vissa fall kan Nordisk Miljömärkning dölja kontrollerade kemikalier och material i databasen. Kontakta vänligen Nordisk Miljömärkning om detta är aktuellt.

My Swan Account innehåller en lista över alla kontrollerade kemikalier och material som tryckerierna har tillgång till. En leverantör eller tillverkare som vill få en kemikalie eller ett material infört i databasen måste fylla i och skicka in detta intyg. Dokumentationen kan skickas direkt till Nordisk Miljömärkning. Leverantören eller tillverkaren förbinder sig genom under-tecknande av denna blankett att hålla de inskickade uppgifterna aktuella så länge som kriterierna gäller. Det gäller både vid ändringar av recept/sammansättningar och vid utökning av färgserier och liknande.

Nordisk Miljömärkning har dock rätt att kräva information om produktens fullständiga kemiska sammansättning från kemikalietillverkaren/leverantören för att vid behov kunna kontrollera innehållet i produkten.

I det sista kapitlet i kriteriedokumentet finns ordförklaringar och definitioner av ord och begrepp som kan vara svåra att tolka. Använd alltid Svanens definition vid osäkerhet.

Fyll vänligen i blanketten nedan för identifiering av materialet/kemikalien/erna:

Land	Återförsäljare/ leverantör	Handelsnamn	Eventuellt produktnummer
Internationellt			
Sverige			
Norge			
Island			
Finland			
Danmark			

Handelsnamnet kan också vara namnet på en färgserie med flera olika varianter. T.ex. "Tryckfärgsserie xxxx", där xxxx står för olika varianter (nummer) i tryckfärgsserien. Toner och bläck ska anges med toner/bläck-namnet och information om vilken maskin det är avsett för, t.ex. Toner xxx för yyy (där yyy är namnet på tryckmaskinen).

Bifoga varuinformationsblad (leverantörsbruksanvisning) i förhållande till Annex II i REACH (förordning 1907/2006/EEC) eller ett motsvarande tekniskt datablad. Även om bläcket till adressering är undantaget för krav O5 ska säkerhetsdatablad i enlighet med bilaga II REACH (förordning 1907/2006/EEC) eller annat tekniskt datablad bifogas.

Bilaga nr _____

Typ:

☐ Tryckfärger och tillsatser	☐ Toner
☐ Bläck*	Lack ☐
☐ Fuktvattentillsats	☐ Algborttagningsmedel
☐ Lim	☐ Kemikalie för film- eller tryckformsframställning
☐ Vaskmedel	☐ Folie för folietryck
☐ Lamineringsfolie	

Tryckmetod:

☐ Arkoffset (ej kuvert/emballage)	☐ Coldset-rotation (ej blankett/tidning)
☐ Heatset-rotation	☐ Djuptryck
☐ Flexotryck (ej kuvert)	☐ Kuvertoffset
☐ Digitaltryck/fotokopiering	☐ Kuvertproduktion med flexo
☐ Tidningstryck med coldset	☐ Blankettryck med coldset
☐ Emballageoffset	

* Bläcket till adressering undantas från kravet. Detta gäller även adresseringsbläck vid extern efterbehandling/adressering. För bläcket till adresseringen gäller att säkerhetsdatablad i enlighet med bilaga II i REACH (förordning 1907/2006/EEC) eller annat tekniskt datablad ska bifogas.

1 Allmänna krav för kemikalier

1.1 Klassificerade kemikalier

Kemikalierna får inte vara klassificerade eller uppfylla villkoren för klassificering enligt någon av följande faroklasser och farokategorier med tillhörande riskfraser och faroangivelser:

EU:s ämnesdirektiv 67/548/EEG och 99/45/EG med senare ändringar och revideringar		CLP-förordningen 1272/2008	
Faroklass	Farobeteckningar och riskfraser	Faroklass och -kategori	Faroangivelse
Miljöfara			
Miljöfarlig	Med N: R50, R50/53, R51/53, R59 Utan N: R53, R52/53	Farlig för vattenmiljö – akut 1 Farlig för ozonskiktet Farlig för vattenmiljö -kronisk 1/2/3/4	H400, H410, H411, H420 (tidigare EUH 059) H412, H413
Cancerframkallande/mutagen/reproduktionstoxisk (CMR)			
Cancerframkallande Car1 och Car2	T med R45, R49	Cancerogenitet Carc 1A/1B	H350
Cancerframkallande Car3	Xn med R40	Cancerogenitet Carc 2	H351
Mutagen Mut1 och Mut2	T med R46	Mutagenicitet ikönseller Muta 1A/1B	H340
Mutagen Mut3	Xn med R68	Mutagenicitet ikönseller Muta 2	H341
Reproduktionstoxisk Rep1 och Rep2	T med R60, R61	Reproduktionstoxicitet Repr 1A/1B	H360
Reproduktionstoxisk Rep3	Xn med R62, R63	Reproduktionstoxicitet Repr 2	H361
Andra toxikologiska egenskaper			
	R64 (kan skada barn under amningsperioden) i kombination med andra R-fraser	Reproduktionstoxiska effekter på eller via amning	H362
	R33 (kan ackumuleras i kroppen vid upprepad användning) i kombination med andra R-fraser	Specifik organtoxicitet-upprepad exponering 2	H373
Akuta dödliga effekter			
Mycket giftig	Tx med R26, R27, R28	Akut toxicitet 1/2	H330, H310, H300
Giftig	T med R23, R24, R25	Akut toxicitet 2/3	H330, H331, H311, H301
Icke-dödliga bestående skadeeffekter efter enstaka exponering			
Mycket giftig eller Giftig	Tx med R39 i kombination med R26, R27, R28 T med R39 i kombination med R23, R24, R25	Specifik organtoxicitet - enstaka exponering 1	H370
Hälssofarlig	Xn med R68 i kombination med R20, R21, R22	Specifik organtoxicitet - enstaka exponering 2	H371

Allvarliga skadeeffekter vid upprepad eller långvarig exponering			
Giftig eller hälsofarlig	T med R48 i kombination med R23/R24, R25 Xn med R48 i kombination med R20, R21, R22	Specifik organtoxicitet-upprepadexponering 1/2	H372, H373
Hälsofarlig	Xn med R65	Aspirationsfara 1	H304
Sensibiliserande effekter			
Lokalt irriterande	Xn med R42	Luftvägssensibilisering 1, 1A och 1B	H334
Lokalt irriterande	Xi med R43	Hudsensibilisering 1, 1A och 1B	H317
Övriga faror			
Giftig vid kontakt med ögonen	T med R39-41		EUH070
Utvecklar giftig gas vid kontakt med vatten	R29 i kombination med andra R-fraser	Akut toxicitet 1/2/3	EUH029
Utvecklar giftig gas vid kontakt med syra	R31 i kombination med andra R-fraser	Akut toxicitet 3	EUH031
Utvecklar mycket giftig gas vid kontakt med syra	R32 i kombination med andra R-fraser	Akut toxicitet 1/2	EUH032

Kemikalier till film- och tryckformsframställning undantas från kravet på klassificering med R43/H317, H373, H411 och/eller R52/53/H412.

Tryckfärg, lack, toner och bläck som härddas genom bestrålning (t.ex. UV-färg, UV-toner, UV-bläck och UV-lack) samt algborttagningsmedel är undantagna från kravet på miljöriskklassificering. För algborttagningsmedel gäller dock att medlet ska förtunnas så mycket som möjligt innan användningen och användas med tillverkarens rekommenderade dosering så att den starkaste brukslösningen inte kan klassificeras som miljöfarlig med R-fraserna ovan.

Toluenbaserade vaskmedel och tryckfärger för djuptryck är undantagna från kravet. Kemikalier som innehåller kromtrioxid och kopparsulfat för framställning av djuptryckscylindrar är också undantagna. Limprodukter som innehåller isocyanater är också undantagna. Undantaget är dock kompletterat med att limningen inte får orsaka ett arbetsmiljöproblem och detta ska kontrolleras vid kontrollbesök.

Koboltkomplexfärger i folier till folietryck och torroffset är undantagna från kravet. Undantaget gäller inte koboltföreningar som finns på EU:s Kandidatlista. Bläck som härddas genom bestrålning (UV-bläck) i inkjetmaskiner är undantaget från kravet.

Vaskmedel är undantagna från kravet om klassificering enligt R65 eller motsvarande faroangivelse H304. Vid digitaltryckning med våt toner är de produktkemikalier där mineraloljor ingår också undantagna från kravet om klassificering enligt R65/H304.

Undantag från klassificering av sensibiliserande egenskaper (R42 och R43) gäller för tryckfärger, lacker, toner och bläck som härddas genom bestrålning (t.ex. UV-färg, UV-toner, UV-bläck och UV-lack), dels tvåkomponentslim och dels algborttagningsmedel och fuktvattentillsatser som med tillverkarens rekommenderade dosering ska förtunnas så mycket att brukslösningen inte behöver klassificeras.

Produktionskemikalier klassificerade som Skin Sens 1 H317 är undantagna om klassificeringen beror på närvaron av isothiazolinoner.

Juridiskt bindande klassificeringar av ämnen inom EU finns på Kommissionens hemsida för ESIS (European Chemical Substances Information System): <http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=cla>

Förslag till egenklassificering av miljöfaror för ett antal ämnen finns på en hemsida utarbetad av Nordiska ministerrådet i samarbete med Europeiska kemikaliebyrån: <http://apps.kemi.se/nclass/>

Halogenerade organiska ämnen och vissa ftalater (t.ex. DEHP, DBP och BBP) är exempel på CMR-ämnen. Många av dessa ämnen är dessutom miljöfarliga. Andra miljöfarliga ämnen är bly och blyföreningar.

 Omundantag för algborttagningsmedel och fuktvattentillsatser ska tillämpas: bifoga den beräknade koncentrationen i brukslösning.

1.2 Särskilt problematiska innehållsämnen

Kemikalier och material får inte ha tillsatser av EDTA och dess salter, natrium- eller kalciumhypoklorit, poly- eller perfluorinerade alkylatföreningar*, ** – eller alkylfenoletoxilater och derivat av dessa. Kemikalier och material får inte heller innehålla tillsatsämnen kategoriserade som Substances of Very High Concern (SVHC) enligt REACH (Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals) eller liknande ämnen, exempelvis:

1. Cancerframkallande/mutagena/reproduktionstoxiska (CMR)-ämnen i kategori 1 eller 2 (1A och 1B i CLP). CMR-ämnen i kategori 3 (kategori 2 i CLP) ingår också även om de inte räknas som SVHC-ämnen enligt REACH.
2. PBT-ämnen (långlivade, bioackumulerande och toxiska) och/eller vPvB-ämnen (mycket långlivade och mycket bioackumulerande) enligt kriterierna i Bilaga XIII i REACH (förordning 1907/2006/EG).
3. Ämnen som anses vara hormonstörande eller potentiellt hormonstörande enligt EU:s rapporter och listor om hormonstörande ämnen.
4. Ämnen som är upptagna på EU:s kandidatlista och som inte uppfyller kriterierna enligt punkt 1-3 ovan.

Toluen i vaskmedel och tryckfärger för djuptryck är undantagna från kravet. Kromtrioxid i kemikalier för framställning av djuptryckscylindrar är också undantagen. Isocyanater i limprodukter är också undantagna. EDTA och dess salter i kemikalier för film- och tryckformsframställning får användas om andelen av EDTA och dess salter i kemiska produkter är högst 5 viktprocent.

Koboltkomplexfärger i folier till folietryck och torroffset är undantagna från kravet. Undantaget gäller inte koboltföreningar som finns på EU:s Kandidatlista. Bläck som härdas genom bestrålning (UV-bläck) i inkjetmaskiner är undantaget från kravet.

Isothiazolinoner får förekomma i den kemiska produkten vid en total nivå av högst 300 ppm (0,03 viktprocent).

Buthylhydroxytoluene (BHT) i UV tryckfärger, -lack, -injekt bläck, -injekt bläck och -primer är undantagna från kravet om det totala innehållet av BHT inte överstiger 3000 ppm (0,3 %) i den kemiska produkten.

* Observera nationell lagstiftning om PFOA där produkten ska säljas/marknadsföras. I Norge är PFOA reglerat i «Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)», § 2-32.

** Mjukgörare i latexbläck är undantagit krav om tillsatser av poly- eller perfluorerade alkylat-

föreningar i generation 5, men inte i kommande generation 6.

Angående CMR-klassificering: se klassificeringskraven ovan.

Angående PBT- eller vPvB: se lista över ämnen som uppfyller, eller ämnen som bildar ämnen som uppfyller PBT- eller vPvB-kriterierna på Kommissionens hemsida för ESIS (European Chemical Substances Information System). Ämnen som är "senarelagda" eller ämnen som är "under utvärdering" anses inte ha PBT- eller vPvB-egenskaper.

<http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=pbt>

Om ändringar införs ska den senast uppdaterade utgåvan tillämpas.

Bromerade flamskyddsmedel är exempel på PBT- eller vPvB-ämnen.

Angående hormonstörande effekter: se t.ex. EU:s prioriteringslista över ämnen med hormonstörande effekter i "Annex L" i "The Final Report of the DHI Study" på:

http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf

Ämnena i kategori 1 och 2 anses vara hormonstörande. Observera att listan har en kategori 3 som indikerar att data är bristfälliga eller att det finns data som visar att det inte finns någon vetenskaplig grund att föra upp dem på listan. Ämnen i kategori 3 anses inte vara hormonstörande. Om ändringar införs ska den senast uppdaterade utgåvan tillämpas.

Exempel på ämnen som är hormonstörande är olika ftalater (t.ex. DEHP, BBP, DBP, DINP och DNOP).

Angående "Kandidatlistan": se Europeiska kemikaliebyråns hemsida:

http://echa.europa.eu/chem_data/candidate_list_table_en.asp

"Intentionslistan" (Registry of Intentions) är ett verktyg som övervakar SVHC-utvecklingen. Listan är inte bindande för Svanenmärkningen, om inte ämnet finns med på någon av de andra listorna som nämns här, men är intressant för den som vill följa utvecklingen:

<http://echa.europa.eu/addressing-chemicals-of-concern/registry-of-intentions>

1.3 Flyktiga organiska föreningar VOC

Företaget får poäng beroende på inköpsmängderna för kemikalier bestående av eller innehållande flyktiga organiska föreningar (VOC; volatile organic compound). Med flyktig organisk förening avses organiska föreningar med ett ångtryck på >0,01 kPa (vid 20 °C) eller motsvarande flyktighet vid viss användning (t.ex. lösningsmedel/mineralolja i heatsetfärgerna som värms upp i heatsetugnen).

Om en kemikalie bara delvis innehåller VOC anges viktandelen för VOC-komponenterna som VOC-innehåll. Om ett vaskmedel t.ex. innehåller två VOC-komponenter (A, 20 % och B, 45 %) och resten är vatten räknar man ut VOC-innehållet genom att lägga ihop komponent A (20 %) och komponent B (45 %) så att VOC-innehållet blir 65 %.

För heatsetfärger ska tryckeriet schablonmässigt räkna med att heatsetfärgen innehåller 50 % mineraloljor om inget annat anges. Det är mineraloljorna som omvandlas till VOC i heatsetugnen. För övriga färger och lacker kan man använda uppgifter från säkerhetsdatablad (högsta värdet vid intervall).

Innehåller kemikalien VOC?

Om svaret är ja, ange hur många viktprocent VOC kemikalien innehåller:

Ja Nej

2 Särskilda krav

2.1 Tryckfärg, toner, bläck, lack samt folier för folietryck och lamineringsfolie

Rester av tungmetaller

Halter av tungmetallerna bly, kadmium, kvicksilver och krom med oxidations-tal 6 får sammantaget inte överstiga 100 ppm i tryckfärger, toner, bläck samt metall- och lamineringsfolie.

Rester av aromatiska aminer (t.ex. från azofärger)

Halter av primära osulfonerade aromatiska aminer lösliga i 1M saltsyra och uttryckt som anilin får inte överstiga 500 mg/kg och det får inte finnas mer än totalt 10 mg/kg benzidin, β -naftylamin och 4-aminobifenyl i tryckfärger, toner eller bläck.

Testmetod enligt Europarådets resolution AP (89) 1. Här hänvisas till ETAD:s testmetod nr 212 (7): Determination of unsulfonated primary aromatic amines in pigments and in solvent soluble dyestuffs intended for use in food packaging, november 1984. Senare utgåvor av denna testmetod kan också användas.

Vegetabiliska eller vattenbaserade tryckfärger, lacker, toner och bläck

Företaget får poäng för tryckfärger, lacker, toner och bläck som är vegetabiliska eller vattenbaserade:

Typ	Poäng	Sätt kryss
Vegetabilisk	5	
Vattenbaserad	5	
Ej vattenbaserad eller vegetabilisk	0	

Vegetabiliska färger och lacker innehåller maximalt 2,0 viktprocent lösningsmedel som är mineral-oljebaserat. Med "mineraloljebaserat" avses att oljan eller lösningsmedlet som finns i tryckfärgen består av mineralolja.

Återvinningsbarhet, vegetabilisk, vattenbaserad

Företaget får poäng för tryckfärger, lacker, toner och bläck:

Typ	Vegetabilisk	Vattenbaserad	Återanvändning	S:a poäng	Sätt kryss
Ej strålningshärdade färger, lacker, toner och bläck					
Vegetabiliska färger, lacker och bläck som är dokumenterat störningsfria i återvinningsprocessen (gäller ej metallfärg och självlysande färg)	5	0	7	12	
Vattenbaserade färger, lacker och bläck som är dokumenterat störningsfria i återvinningsprocessen	0	5	7	12	
Övriga vegetabiliska färger, lacker och bläck	5	0	5	10	
Övriga vattenbaserade färger och bläck	0	5	0	5	
Övriga vattenbaserade lacker	0	5	7	12	
Mineraloljebaserade färger, lacker och bläck som på motsvarande sätt är baserade på mineraliska lösningsmedel	0	0	7	7	
Metallfärger och självlysande färger	0-5	0	2	2-7	
Torr toner	5		7	12	
Fuktig toner som är dokumenterat störningsfria i återvinningsprocessen enligt provmetoderna i bilaga 1	0-5	0	7	7-12	
Övrig fuktig toner	0-5	0	0	0-5	
Strålningshärdade färger (t.ex. UV-färg), lacker, toner och bläck					
Vattenbaserade (t.ex. hybridvattenbaserade) färg/lack/toner/bläck och ej vattenbaserade (t.ex. hybrid lösningsbaserade) som är dokumenterat störningsfria i återvinningsprocessen	0-5	0-5*	7	7-12	
Övriga vattenbaserade (t.ex. hybridvattenbaserade) färger/lacker/toner/bläck	0	0-5*	1	1-6	
Övriga ej vattenbaserade (t.ex. UV, hybrid lösningsbaserade) färger/lacker/toner/bläck	0-5	0	1	1-6	

*) UV-färger, -lacker osv. kan bara få poäng som vattenbaserade om de inte är klassade som miljöfarliga.

Finns det testresultat enligt specifikationerna i avsnitt 3 nedan som visar att produkten orsakar störningar i återvinningsprocessen?

Ja Nej

Om svaret är ja, bifoga testrapport som anger detta samt dokumentation/certifikat för laboratoriet.

Bilaga nr _____

2.2 Lim

Återvinningsbarhet

Företaget får poäng för återvinningsbarhet enligt nedanstående tabell:

Typ	Poäng	Sätt kryss
Limsomärdokumenterat störningsfritt återvinningsprocessen, bl.a. självhäftande lim, enligt provmetoderna som beskrivs i avsnitt 3:	3 poäng	
Varmlim (smältlim) eller PUR-lim (polyuretanlim):	2 poäng	
Vattenlösligt lim (t.ex. dispersionslim):	1 poäng	

Finns det testresultat enligt specifikationerna i avsnitt 3 nedan som visar att produkten är störningsfri i återvinningsprocessen? Observera att testresultat ska uppvisas om limmet är självhäftande.

Ja Nej

Om svaret är ja, bifoga testrapport som visar detta och dokumentation/certifikat för laboratoriet.

Bilaga nr _____

2.3 Algborttagningsmedel och fuktvattentillsatser

Bioackumulerbarhet

Aktiva ämnen (biocider) i algborttagningsmedel och fuktvattentillsatser får inte vara potentiellt bioackumulerbara (det aktiva ämnet har $BCF \geq 100$ eller $\log K_{ow} \geq 3,0$).

Ange kemiskt namn och/eller CAS-nr för biocid: _____

Allergi

Företaget får poäng för fuktvattentillsatser som inte är allergiframkallande.

Typ	Ev. rekommenderad förtunning	Poäng	Sätt kryss
Fuktvattentillsatser som inte är klassificerade som allergiframkallande (riskfraserna R42 eller R43) eller som enligt tillverkarens doseringsanvisning ska förtunnas så mycket innan användningen att den starkaste brukslösningen inte kan klassificeras som allergiframkallande:		1	
Övriga fuktvattentillsatser	-	0	

Fuktvattentillsatser är kemikalier som tillsätts i fuktvattnet. Det är t.ex. alkohol (IPA, isopropylalkohol) eller andra kemikalier som har liknande funktion. Det är också kemikalier som tillsätts i fuktvattnet som mjukgörare.

Bifoga beräkning avseende brukslösningen om fuktvattentillsatsen är klassificerad som allergiframkallande.

Bilaga nr _____

2.4 Vaskmedel

Poäng för vaskmedel

Företaget får poäng beroende på flyktighet (ångtrycket). Poängen är en viktning av ångtrycket vid 20 °C för komponenterna i vaskmedlet. Ange mängderna för de olika komponenterna och poäng för vaskmedlet:

Komponenter och ångtryck	Poäng	Kemiskt namn och ev. CAS-nr.	Innehåll i viktprocent	Viktad poäng
Organisklösningsmedel > 5,0 kPa	0			
Organisklösningsmedel 0,31 – 5,0 kPa	0,5			
Organisklösningsmedel 0,21 - 0,30 kPa	1			
Organisklösningsmedel 0,06 - 0,20 kPa	1,5			
Organisklösningsmedel 0,01 - 0,05 kPa	2			
Organisklösningsmedel < 0,01 kPa	2,5			
Övriga komponenter	2,5			
Summa			100 %	

Exempel: Om ett vaskmedel innehåller 35 % A (1 poäng) och 65 % B (1,5 poäng) blir poängen för vaskmedlet $1 \cdot 0,35 + 1,5 \cdot 0,65 = 1,3$.

3 Testmetoder

Testmetoder för återvinningsbarhet

Testlaboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven i standarden DS/EN ISO/IEC 17025 eller vara ett officiellt GLP-godkänt laboratorium.

Kemikalietillverkarens laboratorium kan godkännas för utförande av de här analyserna om myndigheterna har möjlighet att utöva tillsyn av dem. Tillverkarens laboratorium kan också godkännas om det omfattas av ett kvalitetsstyrningssystem som är certifierat enligt ISO 9001 eller ISO 9002.

Nedanstående testmetoder för återvinning, eller uppdaterade versioner från INGEDE (se även www.ingede.org) och ERPC (www.paperrecovery.org) ska användas. Testmetoder kan också användas om en kompetent och oberoende tredje part skriftligen har visat att de kan reproducera resultaten av INGEDE:s och ERPC:s metoder.

För tryckfärg och lack gäller INGEDE Method 11: Assessment of Print Product Recyclability - Deinkability Test. January 2007 eller senare versioner. Test ska utföras på tre typer av papper: obestruket, bestruket och ytlimmat papper. Om en viss typ av tryckfärg enbart säljs för en eller två bestämda papperstyper kan man nöja sig med att testa aktuell papperstyp.

Kryssa för de papperstyper som tryckfärgen kan användas med och de papperstyper som har testresultat som visar att produkten inte stör återvinningsprocessen:

Typ	Papperstyper	Finns testresultat?
Obestruket		
Bestruket		
Ytlimmat		

Nordisk Miljömärkning kräver ett resultat på minst 51 poäng för alla testade papperstyper enligt poängsystemet från European Recovered Paper Council ERPC. Det motsvarar god (Eng: "Good") eller medelgod (Eng: "Fair") svärtning. Se Assessment of Printed Product Recyclability – Deinkability Score – User's Manual, ERPC/005/009, Adopted in 17/03/2009 ERPC Meeting eller senare utgåvor.

För icke vattenlösliga lim gäller INGEDE Method 12: "Assessing the Recyclability of Printed Products - Testing of Fragmentation Behaviour of Adhesive Applications", juni 2009 eller senare versioner. Denna metod omfattar test av limmade trycksaker. Testet ska utföras på en typ av trycksak som är representativ för aktuellt lim.

Nordisk Miljömärkning kräver ett resultat på minst 51 poäng enligt poängsystemet från European Recovered Paper Council ERPC. Det motsvarar god eller medelgod ("Good" eller "Fair") limborttagningsförmåga. Se Assessment of Printed Product Recyclability – Scorecard for the removability of Adhesives Applications, Adopted in April 2011 ERPC Meeting eller senare utgåvor.

Tillverkare

Namn:	Land:
Adress:	
Tel./Fax:	E-post:
Kontaktperson:	

Observera att tillverkaren inte kommer att framgå av My Swan Account såvida inte även tillverkaren har undertecknat denna blankett och inte har informerat återförsäljaren/leverantören.

Underskrift

Vi intygar att kraven uppfylls och att angivna uppgifter överensstämmer med verkligheten.

Vi är införstådda med att Nordisk miljömärkning inte ansvarar för felaktiga uppgifter i Nordisk trycksaksdatabas på grund av felaktig information från oss:

Företagets namn:	
Adress:	
Tel./Fax:	Datum:
E-post:	
Underskrift:	
Namnförtydligande (v.g. texta):	

Observera att det undertecknande företaget kommer att framgå i My Swan Account såvida inget annat sägs under återförsäljare/leverantör i början av blanketten.

E-postadresser

Miljömärkning Danmark info@ecolabel.dk

Motiva Services Oy (Finland) joutsen@motiva.fi

Norræn Umhverfismerking (Island) svanurinn@ust.is

Stiftelsen Miljømerking (Norge) info@svanemerket.no

Miljömärkning Sverige AB (Sverige) svanen@svanen.se

Bilaga 2 Avfallsplan för företaget (O5)

Avfallsplan för _____ (tryckeriets namn)

Avfallsområde och -typ	Förekommer i verksamheten	Blandas med följande avfallstyp*	Kvantitet avfall**	Avfallsmottagare
Filmframställning				
Filmframkallare	Ja ☐ Nej ☐			
Film och filmrester	Ja ☐ Nej ☐			
Sköjlvatten	Ja ☐ Nej ☐			
Filter	Ja ☐ Nej ☐			
Tryckformsframställning				
Plåtframkallare	Ja ☐ Nej ☐			
Använt sköjlvatten	Ja ☐ Nej ☐			
Klichérester (flexo)	Ja ☐ Nej ☐			
Koppar-/krom-rester i slam (djuptryck)	Ja ☐ Nej ☐			
Filter	Ja ☐ Nej ☐			
Tryck				
Färgrester (flytande)	Ja ☐ Nej ☐			
Färgburkar av metall	Ja ☐ Nej ☐			
Lackrester (flytande)	Ja ☐ Nej ☐			
Använt sköjlvatten	Ja ☐ Nej ☐			
Använt fuktvatten	Ja ☐ Nej ☐			
Övriga kemikalierester	Ja ☐ Nej ☐			
Trasor	Ja ☐ Nej ☐			
Pappersmakulatur	Ja ☐ Nej ☐			
Filter	Ja ☐ Nej ☐			

Avfallsområde och -typ	Förekommer i verksamheten	Blandas med följande avfallstyp*	Kvantitet avfall**	Avfallsmottagare
Använd toner och -kassetter	Ja ☐ Nej ☐			
Använda tryckformar (t.ex. plåtar)	Ja ☐ Nej ☐			
Använda bläckpatroner	Ja ☐ Nej ☐			
Efterbehandling				
Pappersmakulatur	Ja ☐ Nej ☐			
Lim- och lackrester	Ja ☐ Nej ☐			
Trasor	Ja ☐ Nej ☐			
Diverse				
Mjukplast	Ja ☐ Nej ☐			
Metall	Ja ☐ Nej ☐			
Elektronik	Ja ☐ Nej ☐			
Hårdplast	Ja ☐ Nej ☐			
Papp och kartong	Ja ☐ Nej ☐			
Batterier	Ja ☐ Nej ☐			
Lysrör	Ja ☐ Nej ☐			
Blandat avfall (osorterat avfall som går till förbränning eller deponi). T.ex. torkpapper, torkad färg osv.	Ja ☐ Nej ☐			
	Ja ☐ Nej ☐			
	Ja ☐ Nej ☐			

*) Ange här om den aktuella avfallstypen avyttras tillsammans med en annan avfallstyp från blanketten. Ange i så fall vilken typ det är.

***) Kvantiteten behöver inte anges - detta är frivilligt, såvida inte poäng önskas för osorterade avfallsmängder.

Bilaga 3 Rutiner och instruktioner (M1-M13)

Den här blanketten visar exempel på rutiner och instruktioner som ska användas till att uppfylla kraven på miljöledning.

Inloggning till My Swan Account

Användarnamn: _____

Lösenord: _____

Ansökningsdokumenten och övrigt faktaunderlag för ansökan, t.ex. journalmaterial, finns tillgängliga, fysiskt/elektroniskt (M4) hos: _____

1 Lagstiftning och myndigheter (M1)

Namn på tillsynsmyndighet för miljö: _____

Adress: _____

Ev. kontaktperson hos myndigheten: _____

Namn på tillsynsmyndighet för arbetsmiljö: _____

Adress: _____

Ev. kontaktperson hos myndigheten: _____

2 Organisation och ansvar på tryckeriet (M2)

Namn på tryckeriets kontaktperson för Nordisk Miljömärkning:

Namn på miljöansvarig: _____

Namn på kvalitetsansvarig: _____

Namn på marknadsföringsansvarig: _____

Namn på ansvarig för daglig drift: _____

Om ansvarsfördelningen förändras ska kontaktpersonen informera Nordisk Miljömärkning om detta omedelbart efter förändringen.

3 Rutin för dokumentation, handläggning och rapportering av avvikelser, reklamationer/klagomål och förändringar (M5)

Syftet med den här rutinen är att säkerställa att kraven för Svanenmärkningen uppfylls vid avvikelser, reklamationer och förändringar.

Rutinen omfattar all tryckning hos företaget.

- 1 Kontaktpersonen har ansvar för dokumentation och handläggning av avvikelser och förändringar samt all rapportering till Nordisk Miljömärkning. Ansvaret kan delegeras vidare till andra personer.
- 1 _____ (namn) har ansvaret för att dokumentera och handlägga reklamationer/klagomål. Ansvaret kan delegeras vidare till andra personer.

Förändringar

- 1 Om omfattande förändringar införs i underlaget som den ursprungliga ansökan om Svanenmärkningen var baserad på ska kontaktpersonen meddela Nordisk Miljömärkning skriftligen innan förändringen genomförs. Det handlar normalt om stora förändringar i samband med att ett tryckeri inför en ny tryckmetod, samt om företaget hamnar nära:
 - 1 en bagatellgräns (kemikalier, efterbehandlare och tryckerileverantörer)
 - 1 gränsen för totalpoäng
 - 1 en kravgräns (minimigräns för andel kontrollerat/miljömärkt papper, VOC-krav för installation av utsugning och energikrav)
- 1 Nordisk Miljömärkning avgör huruvida en förändring ska ge upphov till krav på ansökan om förändring/utökning.
- 1 Om Nordisk Miljömärkning bedömer att förändringen är omfattande ska kontaktpersonen skicka in en ifylld och undertecknad ansökningsblankett om förändring/utökning av licensen.
- 1 Förändringen genomförs först efter svar från Nordisk Miljömärkning. Kontaktpersonen ansvarar för att all korrespondens med Nordisk Miljömärkning dokumenteras och förvaras tillsammans med den ursprungliga ansökan (t.ex. laddas upp till My Swan Account).

Avvikelser

- 1 Vid avvikelser ska kontaktpersonen skriftligen informera Nordisk Miljömärkning snarast efter att avvikelsen har upptäckts och ladda upp en avvikelserrapport i den elektroniska ansökningshjälpen i My Swan Account. En avvikelse uppstår när en eller flera av miljömärkningskraven inte längre uppfylls, t.ex. om årsredovisningen visar att företaget överskrider:
 - 1 en bagatellgräns (kemikalier, efterbehandlare och tryckerileverantörer)
 - 1 gränsen för totalpoäng
 - 1 en kravgräns (minimigräns för andel kontrollerat/miljömärkt papper, VOC-krav för installation av utsugning och energikrav) eller om företaget har glömt att upprätta årsredovisningen eller inte har uppfyllt de särskilda kraven för Svanenmärkta trycksaker.

- | Avvikelse rapporten ska innehålla en beskrivning av avvikelsernas art, en redogörelse för hur omfattande den är, en redogörelse för hur avvikelserna uppstått, en beskrivning av vilka åtgärder som vidtagits för att korrigera avvikelserna och en plan för att undvika liknande avvikelser i framtiden.
- | Om planen innehåller förändringar som påverkar den ursprungliga ansökan ska kontaktpersonen behandla detta på samma sätt som en förändring.
- | Kontaktpersonen ansvarar för att all korrespondens med Nordisk Miljömärkning dokumenteras och förvaras tillsammans med den ursprungliga ansökan (t.ex. ladda upp till My Swan Account).

Reklamationer

- | Vid skriftliga reklamationer/klagomål svarar den person som har ansvaret till den som har anfört klagomålet. Svaret innehåller ett tydligt ställningstagande till reklamationen/klagomålet, samt eventuellt information om ersättning och en saklig motivering för beslutet.
- | Den person som har ansvaret ser till att alla skriftliga reklamationer/klagomål dokumenteras och arkiveras tillsammans med den ursprungliga ansökan.
- | Om reklamationen leder till förändringar av de interna arbetsmetoderna kommer tryckeriets kontaktperson gentemot Nordisk Miljömärkning att informeras.

4 Rutin för spårbarhet (M13)

Syftet med denna rutin är att säkerställa att det går att skilja trycksaker som ska förses med Svanenmärket från trycksaker som inte ska förses med Svanenmärket.

Rutinen omfattar all tryckning hos företaget.

Kontaktperson för Nordisk Miljömärkning ansvarar för att beställningar som ska förses med Svanenmärket markeras tydligt så att de går att skilja från andra beställningar. Ansvaret kan delegeras vidare till andra personer.

5 Rutin för journalföring och upprätthållande av licens (M5 - M6)

Syftet med denna rutin är att säkerställa korrekt journalföring och att miljömärkningskriterierna uppfylls.

Rutinen omfattar all tryckning hos företaget.

Kontaktpersonen för Nordisk Miljömärkning ansvarar för journalföringen och för att säkerställa att miljömärkningskriterierna uppfylls. Ansvaret kan delegeras vidare till andra personer.

- | Så länge miljömärkningslicensen är giltig ska tryckeriet säkerställa att kraven i kriterierna uppfylls. Minst en gång per år (senast 6 månader efter räkenskapsavslutning) ska en intern genomgång av verksamheten göras.
- | Kontaktpersonen ska undersöka om miljömärkningskriterierna fortfarande uppfylls.
- | Om kraven inte uppfylls har en avvikelse uppstått (se denna bilaga, avsnitt 3, Rutin för dokumentation, handläggning och rapportering av avvikelser, reklamationer/klagomål och förändringar).

- 1 Kontaktpersonen ska säkerställa att journalmaterial, t.ex. fakturor, rapporter, mätningar eller utdrag från bokföringssystem och driftsjournaler förvaras tillsammans med den ursprungliga ansökan för eventuell kontroll av Nordisk Miljömärkning så länge som miljömärkningslicensen är giltig.

6 Rutin för utbildning (M7)

Syftet med rutinen är att säkerställa att utbildningen genomförs.

Rutinen omfattar all tryckning hos företaget.

Kontaktpersonen för Nordisk Miljömärkning ansvarar för att alla som deltar i den dagliga driften får den kunskap som krävs för att säkerställa att Svanens krav uppfylls. Ansvaret kan delegeras vidare till andra personer.

Utbildningen har genomförts (ange hur och när):

Deltagarna var (ange vilka medarbetare/personalfunktioner):

Utbildning av nya medarbetare ska genomföras (ange hur och när):

Utbildningen omfattar:

- 1 Generellt om Nordisk Miljömärkning
- 1 Viktiga poängmöjligheter och obligatoriska krav för:
 - o Energi
 - o Papper
 - o Kemikalier
 - o Makulatur
 - o Organiska lösningsmedel
 - o Avfall
- 1 Vad som gäller vid byte av underleverantörer
- 1 Vad som sker vid byte av kemikalier

Därutöver omfattar utbildningen:

7 Rutin för marknadsföring (M8)

Rutinen är borttagen enligt beslut av Föreningsstyrelsen den 17 november 2014.

Bilaga 4 Intyg från efterbehandlare (O3)

Den här blanketten ska användas av efterbehandlare som utför limning, lackering, folietryck med folier eller laminering samt leverantörer av adresseringsmaterial med tryckfärger eller toner för att dokumentera Nordisk Miljömärknings krav om att de viktigaste externa efterbehandlarna är kontrollerade. Leverantörer av mekanisk efterbehandling omfattas ej.

I My Swan Account finns en lista över alla kontrollerade efterbehandlare som tryckerierna har tillgång till. Om ett tryckeri vill att en efterbehandlare ska uppföras på listan måste leverantören fylla i och skicka in detta intyg med tillhörande dokumentation. Intyget och dokumentationen kan skickas direkt till Nordisk Miljömärkning.

Företagets namn:	
Adress:	
Tel:	E-post
Kontaktperson:	

Vid byte av kontaktperson och andra ändringar av kontaktinformationen ska ny bekräftelse skickas in till miljömärkningsorganisationen.

Kemikalier och material

Bokbinderiet ska sammanställa en lista över lack, lim, folie för folietryck och lamineringsfolie som leverantören använder. Om det används tryckfärger eller toner för adressering av kundernas trycksaker ska även sådana kemikalier noteras på listan.

Alla kemikalier som används vid limning, lackering, folietryck med folie eller kaschering, samt adressering med tryckfärger eller toner direkt på trycksaken eller på dess emballage samt material ska vara kontrollerade av Nordisk Miljömärkning och uppfylla kraven för kemikalier i O5 och i bilaga 1 samt kraven för självhäftande lim O6 i det gällande kriteriedokumentet för tryckerier. Bläcket till adressering undantas från kravet. Detta gäller även adresseringsbläck vid extern efterbehandling/adressering. För bläcket till adresseringen gäller att säkerhetsdatablad i enlighet med bilaga II i REACH (förordning 1907/2006/EEC) eller annat tekniskt datablad ska bifogas.

Krav O5 beskriver bagatellgränserna som även gäller för efterbehandlare.

”Minst 95 viktprocent av det senaste årets inköpta/mottagna tryckfärger, folier för folietryck, lamineringsfolier, lack, lim, toner och bläck inom respektive kategori ska uppfylla kraven. Tryckfärger, toner och bläck räknas inom samma kategori. För tryckfärger, lim och lack finns en alternativ bagatellgräns på 10 kg per år och per kategori som inte behöver uppfylla kraven.”

Kravet i O5 om att gamla kemikalier/material som inte uppfyller kraven maximalt får utgöra en andel på 5 viktprocent av lagret gäller inte för externa efterbehandlare.

I My Swan Account finns information om vilka kemikalier och material som är kontrollerade. För att införa en kemikalie eller ett material i databasen måste leverantören eller tillverkaren fylla i information i den elektroniska ansökningshjälpen för leverantörer i My Swan Account.

 Bifoga en lista över de lacker, limmer, folier för folietryck och lamineringsfolier som används. Tryckfärger eller toner som används till adressering ska också finnas med på listan. Även mängder ska uppges, om inte alla kemikalier/material inom kategorin uppfyller kraven. Om bläck för adressering används, bifoga säkerhetsdatablad enligt bilaga II i REACH (förordning 1907/2006/EEC) eller annat tekniskt datablad.

Vi bekräftar att företagets verksamhet uppfyller myndigheternas regler. Vi bekräftar också att den bifogade listan innehåller de kemikalier och material som vi använder i företagets verksamhet och att vi kommer att informera Nordisk Miljömärkning i händelse av förändringar. Vi bekräftar att vi inte använder PVC vid laminering eller förpackning av papperstrycksaker (krav O7) och att inget material av PVC (krav M10) används för trycksaker som ska Svanenmärkas.

Datum:
Underskrift:
Namnförtydligande (v.g. texta):

E-post

Miljömärkning Danmark	info@ecolabel.dk
Motiva Services Oy (Finland)	joutsen@ecolabel.fi
Norræn Umhverfismerking (Island)	ust@ust.is
Stiftelsen Miljømerking (Norge)	info@svanemerket.no
Miljömärkning Sverige AB (Sverige)	info@svanen.se

Bilaga 5 Kontrollerat papper (P1)

Bilaga 5 ska användas av papperstillverkare som ansöker hos Nordisk Miljömärkning om att få sitt papper kontrollerat som tryckmaterial för Svanenmärkta tryckerier. Bilaga 5A ska användas som ansökningsschema och bilaga 5B som intyg till kemikaliekraven.

Enbart papper som 1) är Svanenmärkta, 2) uppfyller kraven för kontrollerat papper får användas i Svanenmärkta trycksaker (dock kan papper märkt med EU Ecolabel användas fram till och med 31 december 2013). Kontrollerat papper ska uppfylla kraven i punkt A eller B nedan.

En lista över kontrollerade papperskvaliteter publiceras på Nordisk Miljömärknings hemsida (offentligt tillgänglig). För kontroll och publicering av papperskvaliteterna debiteras en avgift.

Definition av kontrollerat papper

Papperskvaliteter som kan kontrolleras är definierade i tilläggsmodulen för kopierings- och tryckpapper version 4:

- | Trähaltigt och träfritt okonverterat tryckpapper tillverkat av kemisk och/eller mekanisk massa och/eller returfibrer, för tryck.
- | Följande kartonger tillverkade av kemisk och/eller mekanisk massa och/eller returfibrer:
 - Homogen kartong SBB (Solid Bleached Board), SBS (Solid Bleached sulphate) och SUB (Solid Unbleached Board)
 - Falskartong FBB (Folding Boxboard)
 - Returfiberbaserad kartong WLC (White Lined Chipboard)

Kraven på kontrollerat papper

- A. Kontrollerat papper ska uppfylla alla kraven i basmodulen för pappersprodukter version 2 samt kemikaliemodulen version 2, med följande undantag:
 1. Krav på koldioxidutsläpp vid transport bortfaller (K11 i basmodulen version 2)
 2. Dokumentationskraven för K1-K14 i kemikaliemodulen version 2 har ändrats så att dokumentationen i stället ska vara en lista över alla använda kemikalier med handelsnamn, leverantörer, funktion och volymer. För att skapa dokumentationen måste den elektroniska ansökningshjälpen i My Swan Account användas. Kemikalieleverantörer ska använda den elektroniska ansökningshjälpen för leverantörer i My Swan Account för att få sina kemikalier kontrollerade. Nordisk Miljömärkning förbehåller sig rätten att kräva ytterligare dokumentation för kemikalierna, som en kontroll att kraven uppfylls.
 3. Definition av specialpapper och nischprodukter i K4 i tilläggsmodulen för kopierings- och tryckpapper version 4 gäller även för kontrollerat papper.

- B. Papper som redan är märkta med EU Ecolabel ska uppfylla följande krav i basmodulen för pappersprodukter, version 2, samt kemikalimodulen, version 2:
1. Krav på fiberråvara (K7 i basmodulen version 2)
 2. Krav på total energipoäng (K9 i basmodulen version 2)
 3. Krav på utsläpp av CO₂ (K10 i basmodulen version 2) med undantag av transportkrav (K11 i basmodulen version 2).
 4. Krav på kemikalier (K1-K14 i kemikaliemodulen version 2).
Dokumentationskraven för K1-K14 i kemikaliemodulen version 2 har ändrats så att dokumentationen i stället ska vara en lista över alla använda kemikalier med handelsnamn, leverantörer, funktion och volymer. För att skapa dokumentationen måste den elektroniska ansökningshjälpen i My Swan Account användas. Kemikalieleverantörer ska använda den elektroniska ansökningshjälpen för leverantörer i My Swan Account för att få sina kemikalier och material kontrollerade. Nordisk Miljömärkning förbehåller sig rätten att kräva ytterligare dokumentation för kemikalierna, som en kontroll att kraven uppfylls.

Information om att ett papper är kontrollerat

Det får inte finnas risk för att ett kontrollerat papper kan uppfattas som Svanenmärkt. Pappersproducenten ska följa Nordisk Miljömärknings gällande regler för hur man ska informera om att ett papper är kontrollerat. Reglerna kan erhållas vid förfrågan till Nordisk Miljömärkning.

5A Ansökan om kontrollerat papper

Är papperet märkt med EU Ecolabel ja nej

Om ja, ange licensnummer: _____

Pappersproducent: _____

Fabrik/produktionsställe: _____

Papper Kartong

Handelsnamn*	Handelsnamn för ev. återförsäljare	Återförsäljare/leverantör	Samtliga gramvikter**

*) De kontrollerade papperskvaliteter som ansökan avser ska namnges med ett unikt handelsnamn, så att det inte är möjligt att blanda kontrollerat papper med icke kontrollerat papper.

**) Information om vilka gramvikter som omfattas ska bifogas

Dokumentation som är angiven i kraven i Bilaga 5 i kriterierna för Tryckerier och trycksaker, version 5, ska skickas till Nordisk Miljömärkning för kontroll.

Underskrift av pappersproducent:

Vi ansöker om att ovanstående papperskvalitet/-er blir kontrollerade enligt Nordisk Miljömärknings kriterier för Tryckerier och trycksaker och godkänner att handelsnamnen för de kontrollerade papperen offentliggörs i Nordisk Miljömärknings pappersportal på webben.

Vi bekräftar att ovanstående papperskvalitet/-er enbart produceras på de angivna fabrikerna/produktionsställena. Vid byte av kontaktperson ska miljömärkningsorganisationen underrättas.

Vi bekräftar att företagets verksamhet uppfyller myndigheternas regler. Vi bekräftar också att den bifogade dokumentationen överensstämmer med de verkliga förhållanden och att vi kommer att informera Nordisk Miljömärkning i händelse av förändringar.

_____ Datum

_____ Underskrift

Företagets namn:	
Adress:	
Kontaktperson:	
Tel:	E-post:

Om mer specifika värden finns tillgängliga från bränsleleverantören, t.ex. egna uppmätta värden, kan dessa värden användas istället.

Följande värden kan användas som standardvärden för densiteten om data från leverantören saknas:

Naturgas: 0,85 kg/m³N

Lätt eldningsolja: 0,89 kg/liter

Tung eldningsolja: 0,98 kg/liter

Fjärrvärmevatten: 1,0 kg/liter

Fjärrvärmeånga: 1,0 kg/m³